

Obductie bij volwassenen (voor nabestaanden)

U heeft deze folder gekregen omdat iemand die u lief heeft is overleden. De behandelend arts, of u zelf, heeft gevraagd of obductie verricht mag worden. Deze vraag roept vaak andere vragen op zoals: "wat is eigenlijk een obductie? Wat gebeurt er dan?". Deze folder is bedoeld om antwoord te geven op uw vragen en u te helpen bij uw besluit.

Wat is een obductie?

Obductie (ofwel sectie of autopsie) is een inwendig onderzoek op een overleden persoon. Het onderzoek wordt verricht door een patholoog. Dit is een medisch specialist die gespecialiseerd is in deze vorm van onderzoek.

Een obductie is te vergelijken met een operatie. De patholoog onderzoekt vrijwel alle inwendige organen. Dit gebeurt op een respectvolle manier. Als de overledene aangekleed is en wordt opgebaard is van de obductie niets meer te zien.

Waarom obductie?

De meest voorkomende reden voor obductie is dat nabestaanden en artsen willen weten waaraan iemand overleden is. Een obductie kan in veel gevallen hierbij duidelijkheid geven. Door obductie kan ook duidelijk worden hoe het ziekteproces is verlopen. En de arts kan zo ook weten of zijn/haar medische behandeling juist is geweest. Dit is uiteraard van belang voor nieuwe patiënten.

Ook kan tot obductie worden besloten om vast te stellen of een ziekte erfelijk of besmettelijk is. Ook is obductie van belang voor de wetenschap. Veel van de huidige medische kennis is verkregen middels obductie.

Wat gebeurt er bij een obductie?

Bij een obductie wordt het lichaam van de overledene geopend. De patholoog inspecteert de organen. Deze worden daarna uit het lichaam verwijderd, gewogen en ook inwendig geïnspecteerd. Uit elk orgaan wordt een klein stukje weefsel genomen. Dit wordt later microscopisch onderzocht. De organen worden netjes terug geplaatst in het lichaam. Daarna wordt het lichaam gesloten en overgedragen aan de begrafenisondernemer. Een obductie neemt ongeveer 1 tot 3 uur in beslag.

Het bewaren van weefsels

De kleine stukjes weefsel worden bewaard voor microscopisch onderzoek, tot het onderzoek klaar is. Dit is meestal na enkele maanden. Deze weefselstukjes kunnen dus niet met de overledene mee begraven of gecremeerd worden. Het weefsel wordt later alsnog gecremeerd door het ziekenhuis.

Hoe is de procedure?

Toestemming

De procedure begint met de vraag van de arts of obductie mag worden verricht. In het vervolg van het gesprek zal de arts u het een en ander toelichten. In alle emotie kan het zijn dat niet alle informatie aankomt, u ontvangt deze folder om later die zaken nog eens terug te kunnen lezen waar de arts u ook mondeling al over zal informeren.

U als nabestaande bent de gene die besluit of u toestemming verleent voor obductie. Besluit u geen toestemming te verlenen, dan wordt er geen obductie verricht.

Het is mogelijk dat u wel toestemming wilt geven voor obductie, maar bezwaar heeft tegen het uitnemen van organen of het uitnemen van de hersenen uit de schedel. U kunt dit kenbaar maken aan de arts. Als uw bezwaar ertoe leidt dat tijdens de obductie onvoldoende gegevens kunnen worden verkregen, dan zal de arts dit met u bespreken.

Tijd

Als u toestemming geeft voor obductie wordt de overledene naar het mortuarium overgebracht. Meestal wordt binnen één werkdag obductie verricht door de patholoog. Daarna haalt de begrafenisondernemer de overledene op en treft de voorbereidingen voor de opbaring en/of crematie of begrafenis. In de regel maakt het feit dat er een obductie wordt verricht, geen verschil voor de gang van zaken rond begrafenis of crematie. Bij overlijden in het weekend zou obductie tot vertraging kunnen leiden. Hier kan in overleg een oplossing voor worden gevonden.

Verslag

De patholoog stuurt een verslag van de obductie naar de arts die de obductie heeft aangevraagd. Als u dat op prijsstelt, bespreekt deze arts het verslag met u. Dit gesprek vindt dan meestal ruim 6 weken na de obductie plaats.

Uitzonderingen op deze procedure

Wilsbeschikking

Een obductie kan niet worden uitgevoerd als de overledene in een wilsbeschikking heeft laten opnemen dat hij/zij geen obductie wenst. U kunt dan als nabestaande niet meer toestemmen in een obductie.

Niet-natuurlijke dood

Iemand die overlijdt na een ongeval, misdrijf of vermoeden daartoe, is een niet-natuurlijke dood gestorven en moet gezien worden door een gemeentelijke lijkschouwer. Deze beslist of gerechtelijke obductie verricht zal worden. Een gerechtelijke obductie wordt verricht door een gerechtelijke patholoog. Hiervoor is geen toestemming van de familie vereist.

Tot slot

Vanzelfsprekend bent u vrij in de keuze van een uitvaartverzorger. Daarnaast is het mogelijk één van de geestelijk verzorgers voor u op te roepen.

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen of problemen, dan kunt u altijd terecht bij de behandelend arts van de overleden patiënt.

Toestemmingsformulier

Hierbij geef ik toestemming om obductie uit te laten voeren bij ondergenoemde overledene. Ik ben goed geïnformeerd over de omstandigheden waarin dit plaatsvindt en wat ik kan verwachten.

Datum:

Naam (overleden patiënt):

Handtekening & naam familielid/contactpersoon:

Handtekening & naam zorgverlener:

Ruimte voor specifieke afspraken tussen familie/contactpersoon van de overleden patiënt en de zorgverlener:
